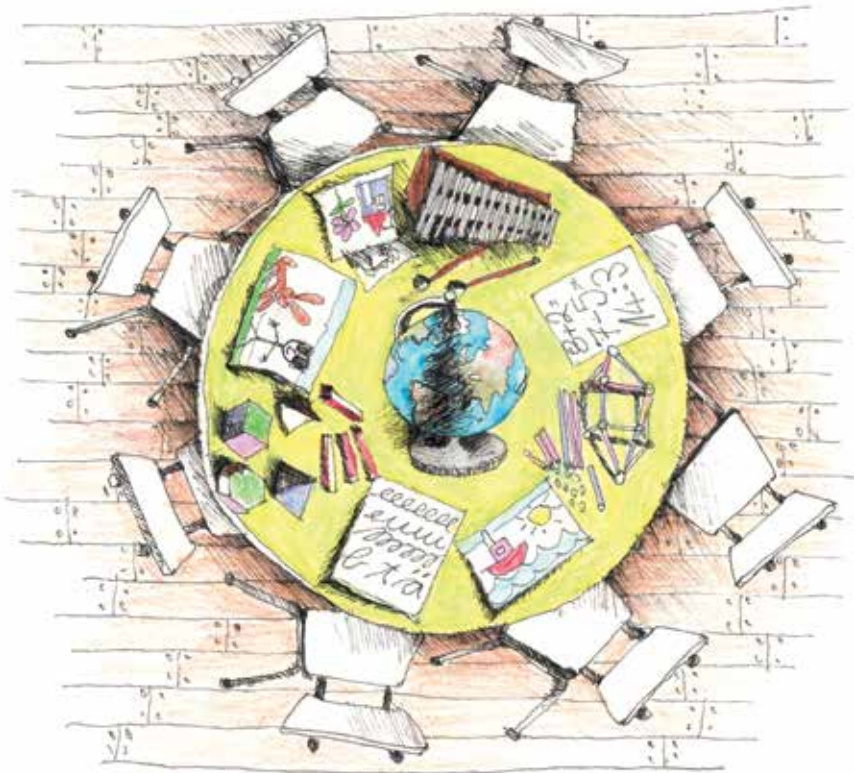

مدرسه و آموزش در آلمان

راهنمای ویژه والدین پناه جو و والدینی که به تازگی به آلمان رسیده اند

ناشر:

پشتیبانی مالی از طرف:

Impressum

MiMi – Schule und Bildung

Herausgeber:

Ethno-Medizinisches Zentrum e.V.
Königstraße 6, 30175 Hannover

Konzeption, Inhalt, Erstellung:

Duale Hochschule Baden-Württemberg
Villingen-Schwenningen (DHBW) – Institut für Transkulturelle Gesundheitsforschung
Ethno-Medizinisches Zentrum e.V. (EMZ e.V.) – MiMi Integrationslabor Berlin

Förderung: Beauftragte der Bundesregierung für Migration, Flüchtlinge und Integration

Projektleitung: Ramazan Salman (EMZ e.V.), Prof. Dr. Dr. Jan Ilhan Kizilhan (DHBW)

Redaktion: Claudia Klett (DHBW), Anne Rosenberg (Projektkoordinatorin), Anette Metzger, Ramazan Salman, Soner Tuna, Ali Türk, Dr. Dursun Tan, Mustafa Yalcinkaya, Lütfi Salman, Miray Salman, Lajos Fischer, Bernd Neubauer, Prof. Dr. Jan Ilhan Kizilhan

Layout und Satz: eindruck.net, 30175 Hannover

Illustrationen: deanhills.com, 55130 Mainz

Übersetzung: Dolmetscherdienst – Ethno-Medizinisches Zentrum e.V.

Alle Rechte vorbehalten. Das Werk ist urheberrechtlich geschützt. Jede Verwendung in anderen als den gesetzlich zugelassenen Fällen bedarf deshalb der vorherigen schriftlichen Genehmigung durch den Herausgeber.

Diese Publikation können Sie jederzeit über die Webseiten „www.mimi-gegen-gewalt.de“ oder „www.bildung-und-schule.info“ in folgenden Sprachen anfordern: Arabisch, Deutsch, Englisch, Farsi, Französisch, Italienisch, Kurdisch, Polnisch, Rumänisch, Russisch, Serbisch/Bosnisch/Kroatisch, Spanisch und Türkisch.

1. Auflage · Stand: Dezember 2021

این متن به زبان ساده نوشته شده است. در بسیاری از موارد خط فاصله کنارها برای ساده کردن متن بر اساس قواعد «شبهه زبان ساده» انجام گرفته.

بدلیل استفاده از زبان ساده در این متن از توجه به نگارش به شیوه ای فراجنسی صرف نظر شده است. منظور از اطلاق های شغلی و مسئولیتی در همه موارد همه جنس ها می باشد. انتخاب نوع زبان یعنی مختصرنویسی تنها به دلایل ویرایشی صورت گرفته و فارغ از هرگونه ارزش گذاری می باشد.

والدین و سرپرستان گرامی

دوران تحصیل در مدرسه یک دوره زمانی بسیار مهم در زندگی کودکان و نوجوانان است. تاثیرات این دوره کودکان را در تمام طول عمرشان همراهی می کند. به این معنی که: تجربیات مدرسه برای زندگی آینده نیز مهم هستند. از این رو کودکان و نوجوانان در این دوره نیازمند حمایت ویژه می باشند.

این راهنما یک دید کلی از مبانی حقوقی موجود در زمینه مدرسه و آموزش در آلمان را در اختیار شما قرار می دهد.

مواردی که خواهید آموخت عبارتند از: انواع مختلف مدرسه ها، شاخه های تحصیلی و مدارک پایان تحصیل.

همچنین، اینکه باید به عنوان والدین یا سرپرست در دوره تحصیل فرزندانان دقیقاً به چه نکاتی توجه کنید را در این راهنما خواهید یافت.

توصیه هایی به شما ارائه خواهد شد تا آغاز به تحصیل فرزندانان به نحو مناسبی انجام شود.

یک جلسه مشاوره گزینه بسیار مناسبی برای پاسخگویی به پرسش های شخصی در زمینه آغاز تحصیل یا موضوعات مختلف در طول تحصیل است. این راهنما نبایست به عنوان جایگزین جلسه مشاوره حضوری تلقی شود. هدف از این راهنما آرایه آگاهی های اولیه در مورد مدرسه و کارآموزی در آلمان به شما بزرگواران می باشد. به سلامتی فرزندانان.

از خدمات موجود برای مشاوره استفاده کنید. به یک مشاور مراجعه کنید.

۱ مبانی حقوقی

اقامتگاهی است که پناهجویان پس از ورود به آلمان در ابتدا در آنجا ساکن می‌شوند.

این حق کودکان است که به مدرسه بروند. این حق هیچ ارتباطی به نوع اجازه اقامت آنها ندارد.

تحصیل اجباری در آلمان معمولاً ۱۲ سال طول می‌کشد و به دو دسته تحصیل اجباری تمام وقت و تحصیل اجباری کاری (فنی و حرفه‌ای)، که به آن تحصیل اجباری پاره وقت نیز گفته می‌شود، تقسیم می‌شود. در موارد استثنایی امکان کوتاه کردن طول دوره تحصیل وجود دارد.

تحصیل اجباری تمام وقت
تحصیل اجباری تمام وقت با آغاز تحصیل در مدرسه شروع می‌شود. این اتفاق معمولاً در سن ۶ سالگی می‌افتد. این تحصیل پس از ۹ یا ۱۰ سال تحصیلی پایان می‌یابد. طول تحصیل در ایالت‌های مختلف متفاوت است. در پایان دوره تحصیلی نوجوانان معمولاً ۱۵ یا ۱۶ ساله هستند.

چه کسی مجاز است در آلمان به مدرسه برود؟

امکان تحصیل از جمله حقوق بشر است. به این معنی که هر انسانی از این حق برخوردار است که به مدرسه برود. حتی در بخش توضیحات عمومی حقوق بشر سازمان ملل متحد چاپ سال ۱۹۴۸ آمده است: همه انسانها از حق آموزش برخوردارند. اینکه انسانها چه ملیتی دارند یا هم اکنون در کجا زندگی می‌کنند مهم نیست. این موضوع در مورد آلمان هم صدق می‌کند.

آیا کودکان موظفند به مدرسه بروند؟

آری. در آلمان تحصیل در مدرسه اجباری است. به این معنی که کودکان باید به مدرسه بروند. این اجبار برای همه کودکان در آلمان، برای دختر و پسر به یک اندازه صدق می‌کند.

تحصیل اجباری برای کودکان پناه جو که دارای اجازه اقامت هستند معمولاً از زمان پایان سکونت آنها در مرکز پذیرش اولیه پناهجویان آغاز می‌گردد. این یعنی حداکثر ۳ ماه پس از پایان سکونت در این مرکز کودکان بایست در مدرسه نام نویسی شده باشند. مرکز پذیرش اولیه پناهجویان

تحصیل اجباری کاری

نوجوانانی که در انواع دیگر مدرسه ها تحصیل می کنند موظف به پیروی از قانون تحصیل اجباری کاری نیستند. انواع دیگر مدرسه ها به عنوان مثال عبارتند از: گیمنازیوم ها، مدارس تخصصی کار و یا مدارس آموزش عالی. البته اینکه تحصیل اجباری در مدرسه فقط پس از ۱۲ سال پایان می یابد برای این دانش آموزان نیز صدق می کند.

نوجوانانی که پس از پایان کلاس ۹ یا ۱۰ شروع به کارآموزی می کنند موظفند به صورت مرتب در کلاس هایی که در یک مدرسه کار برگزار می شود شرکت کنند. این دسته از نوجوانان موظفند از قانون تحصیل اجباری کاری پیروی کنند. این الزام به تحصیل معمولاً ۳ سال طول می کشد و با اتمام دوره کارآموزی پایان می یابد.

برخی از نوجوانان موظف به شرکت در کلاس های آمادگی شغلی در مدارس کار هستند. این موضوع برای نوجوانانی صدق می کند که

بسته به نوع کارآموزی کلاس های مدرسه کار معمولاً یکبار در هفته یا برای چند هفته متوالی در سال برگزار می گردد. در باقی زمان تحصیل نوجوانان به آموختن موارد کاربردی و شغلی در واحد صنفی که در آن مشغول به انجام کارآموزی هستند می پردازند.

• آغاز به کارآموزی شغلی برایشان میسر نیست

• آغاز به تحصیل در انواع دیگر مدارس برایشان میسر نیست

• هنوز به یک سن بخصوص نرسیده اند.

همه کودکان و نوجوانان در آلمان از حق تحصیل برخوردارند. از تقریباً سن ۶-سالگی، کودکان موظف به پیروی از قانون تحصیل اجباری هستند. تحصیل در مدرسه رایگان است.

تحصیل یک پیش شرط مهم برای داشتن یک زندگی فعالانه در جامعه می باشد. در مدرسه کودکان و نوجوانان آلمانی می آموزند. آنها مبانی اولیه برای اشتغال به یک کار در آینده را نیز می آموزند.

برای کودکان مدرسه جای مهمی است. آنها در آنجا با هم تجربیات مشترک کسب می کنند. مدرسه برای کودکان به مثابه یک تکیه گاه در زندگی روزمره است. این موضوع به ویژه برای کودکانی که بتازگی به آلمان آمده اند مهم است.

۲ انواع مختلف مدرسه ها و شاخه های تحصیلی در آلمان کدام است؟

انسان ها با یکدیگر را توصیف می کند. همه کودکان بایست حتی الامکان از شانس یکسانی برای به پایان رساندن تحصیل به صورت موفقیت آمیز برخوردار شوند.

والدین نمی توانند مدرسه ابتدایی فرزندان را به دلخواه برگزینند. معمولا به هر کودک یک جا در یک مدرسه ابتدایی تخصیص داده می شود. این مدرسه در نزدیکترین فاصله به محل زندگی والدین قرار دارد.

در مدرسه ابتدایی کودکان حساب و خواندن و نوشتن را می آموزند. به علاوه آنها دانستنی های اساسی دیگری را نیز می آموزند. به عنوان مثال در مورد طبیعت و تاریخ منطقه ای که در آن زندگی می کنند.

توانایی های عملی نیز آموزش داده می شود. مثلا: نحوه رفتار صحیح در عبور و مرور خیابانی. یا شنا کردن.

در کلاس درس کودکان توانایی های اجتماعی را نیز می آموزند. این توانایی ها

نظام آموزشی آلمان از سه مقطع یا مرحله تشکیل می شود: دوره ابتدایی، دوره ثانویه ۱ و دوره ثانویه ۲. در هر یک از این مقاطع انواع مختلف مدارس با شاخه های آموزشی متفاوت وجود دارد. به دوره آموزش در مدرسه، که به دریافت یک مدرک پایان تحصیل بخصوص بیانجامد شاخه تحصیلی گفته می شود.

قوانین و مقررات تحصیل در مدرسه در آلمان توسط ایالت های مختلف وضع می گردد. از این رو ممکن است نامگذاری ها یا مقررات مربوطه در ایالت های مختلف متفاوت باشد.

**دوره پایه (مقطع ابتدایی) –
معمولا در سنین بین ۶ تا ۱۰ سال
به دوره ابتدایی دوره پایه نیز گفته
می شود.**

همه کودکان در ۴ سال نخست به مدرسه ابتدایی می روند. در ایالت های برلین و براندنبورگ طول این دوره ۶ سال است.

آموزش دستجمعی در مدرسه ابتدایی موجب تقویت رفتار اجتماعی می گردد. رفتار اجتماعی نحوه برخورد و تعامل

به آنها در تعامل و زندگی با دیگران کمک می‌کند.

دوره میانی (دوره ثانویه ۱) – معمولا در سنین بین ۱۰ تا ۱۶ سال
به دوره میانی، مقطع ثانویه ۱ نیز گفته می‌شود.

در مقطع میانی شاخه های تحصیلی مختلفی وجود دارد. این شاخه های تحصیلی بر اساس تمایلات و توانایی های دانش آموزان تنظیم شده اند.

۳ سه شاخه تحصیلی اصلی عبارتند از:

- هاوپت شوله
- رئال شوله
- گیمنازیوم

این شاخه های تحصیلی در ایالت های مختلف در انواع متفاوتی از مدرسه ها عرضه می گردند.

برخی از مدرسه ها به صورت تخصصی یک شاخه تحصیلی بخصوص را ارائه می کنند. به عنوان مثال: هاوپت شوله (یا میتل شوله)، رئال شوله و گیمنازیوم.

برخی از مدرسه ها دو شاخه تحصیلی هاوپت شوله و رئال شوله را عرضه می کنند. مثلا: مدرسه های ورک-رئال-شوله (Werk-Real-Schulen) در ایالت بادن و وتمبرگ

همچنین بعضی از مدرسه ها هر ۳ سه شاخه تحصیلی را عرضه می کنند. مثلا: گزامت شوله ها (Gesamt-Schulen)، گماینشافت شوله (Gemeinschafts-Schule)، ابر شوله (Ober-Schule)، اشتات تایل شوله (Stadtteil-Schule).

در این مدرسه ها، نخست همه دانش آموزان با هم آموزش می بینند. تقسیم دانش آموزان در شاخه های تحصیلی مختلف بعدها اتفاق می افتد. یا تنها در برخی از درس ها.

به این ترتیب در این مدرسه ها زمان بیشتری برای انتخاب نوع مدرک پایان تحصیل وجود دارد. در این مدرسه ها دانش آموزان با استفاده از بعضی خدمات به شکل ویژه مورد حمایت قرار می گیرند. آموزش جمعی و اجتماعی در این مدرسه ها از اهمیت بسزایی برخوردار است.

شاخه تحصیلی هاوپت شوله (میتل شوله یا مدرسه متوسطه)

در شاخه تحصیلی هاوپت شوله مطالبی که کودک در مدرسه ابتدایی آموخته به صورت عمیق تر به او آموزش داده می شود. در این شاخه تحصیلی پیش از هر چیز توانایی های عملی آموزش داده می شود.

هدف. آمادگی برای انتخاب شغل و کارآموزی دوگانه می باشد. آموزش بسیاری از شغل ها در آلمان از طریق یک کارآموزی دوگانه انجام می شود.

به اتمام می رسد. پس از پایان این دوره بیشتر نوجوانان ۱۵ ساله هستند. فارغ التحصیلی از هارپت شوله در بعضی از ایالت ها نام های دیگری دارد. به عنوان مثال: آمادگی شغلی ساده (Einfache Berufsbildungs-Reife)

یا فارغ التحصیلی از مقطع متوسطه (Abschluss der Mittel-Schule).

راه های موجود پس از دریافت مدرک

این مدرک ورود به یک کارآموزی دوگانه را میسر می سازد.

دوگانه یعنی ۲ دو مکان آموزشی وجود دارد: واحد صنفی برای آموزش کاربردی و بروف شول (مدرسه کار). در مدرسه کار مطالب نظری که برای آموزش شغل مربوطه حائز اهمیت است تدریس می شود. به علاوه درس هایی مثل ریاضی، آلمانی و انگلیسی نیز آموزش داده می شود.

شاخه تحصیلی هارپت شوله معمولا پس از کلاس ۹ و با فارغ التحصیلی از هارپت شوله ۱ (Haupt-Schul-Abschluss I)

در بعضی از گروه های شغلی شانس بدست آوردن یک جا برای کارآموزی به شکل بویژه ای بالا است.

- شغل های مربوط به تعمیرکاری. مثلا تعمیرکار تراشکار
- شغل های مربوط به رستوران داری. مثلا: نیروی متخصص در بخش مهمانداری
- شغل های مربوط به تولید و پیشه های دستی. مثلا: نجاری و آرایشگری
- شغل های مربوط به صنعت ساختمان

دوره کارآموزی (مدرسه ای) در یکی از شغل های تایید شده.

شاخه تحصیلی رئال شوله

در شاخه تحصیلی رئال شوله، نوجوانان مطالب نظری بیشتری نسبت به شاخه تحصیلی هاوپت شوله می آموزند. مطالب نظری معمولا بیشتر بواسطه اندیشه و تفکر فراگرفته می شوند و کمتر به صورت تجربی. البته در مدرسه رئال شوله دانش آموزان توانایی های کاربردی را نیز می آموزند.

هدف شاخه تحصیلی رئال شوله ایجاد آمادگی در دانش آموزان برای آغاز یک دوره کارآموزی یا رفتن به یک مدرسه آموزش پیشرفته است.

شاخه تحصیلی رئال شوله معمولا پس از کلاس ۱۰ با مدرک پایان آموزش متوسطه به اتمام می رسد. به این مدرک تحصیلی، مدرک پایان رئال شوله و یا آمادگی متوسطه (Mittlere Reife) نیز گفته می شود. نوجوانان در پایان این مقطع معمولا ۱۶ سال دارند.

راه های موجود پس از دریافت مدرک

مدرک پایان آموزش متوسطه راه ورود به تقریبا همه دوره های کارآموزی دوگانه را هموار می سازد.

کسانی که کارنامه پایانی خوبی دارند می توانند کلاس ۱۰ را نیز بگذرانند و یا در یک مدرسه کار پیشرفته ادامه تحصیل بدهند. مثلا: در یک مدرسه تخصصی کار (Berufs-Fachschule)

مدرسه های تخصصی کار (به اختصار: BFS) جزو مدرسه های تمام وقت هستند. پیش شرط ورود به مدرسه تخصصی کار در دست داشتن مدرک پایان تحصیل در هاوپت شوله و یا مدرک پایان دوره متوسطه است.

این مدرسه ها شاخه های تحصیلی مختلف را عرضه می کنند. مثلا: آموزش شغلی اولیه، کسب آمادگی برای ورود به مدارس تخصصی (فارغ التحصیلی در دوره آموزش متوسطه) یا مدرک فارغ التحصیلی در یک

هدف، آمادگی برای تحصیل در دانشگاه و یا آغاز یک کارآموزی دشوار است.

در دوره ثانویه ۱ شاخه تحصیلی گیمنازیوم کلاس های ۵ تا ۹ یا احياناً ۱۰ را دربرمی گیرد، که این موضوع به ایالت محل تحصیل بستگی دارد. به ۳ سال متوالی تحصیلی پس از این مقطع، دوره ثانویه ۲ گفته می شود.

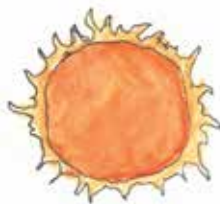
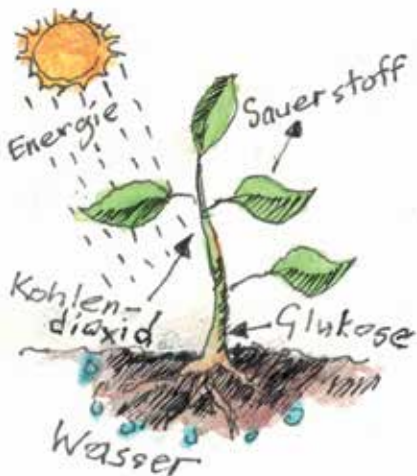
شاخه تحصیلی گیمنازیوم با مدرک آمادگی برای آموزش عالی عمومی به سرانجام می رسد. به آمادگی برای آموزش عالی عمومی آبیتر (Abitur) نیز گفته می شود. کسانی که در آبیتر قبول شده اند را آبیترینت می نامند (قابل مقایسه با دیپلمه در فارسی). نوجوانان پس از اتمام این دوره معمولاً ۱۷ تا ۱۹ سال دارند.

این مدرک همچنین امکان ورود به یک کارآموزی مدرسه ای را میسر می سازد.

تحت شرایط خاص امکان بدست آوردن مدرک فارغ التحصیلی رئال شوله پیشرفته نیز وجود دارد. به عنوان مثال: چنانچه دانش آموزان نمرات خوبی داشته باشند. اینگونه آنها می توانند به یک مدرسه آموزش پیشرفته بروند. در این مدرسه ها می توان مدرک آمادگی برای آموزش عالی فنی، آمادگی برای آموزش عالی عمومی یا رشته محور را بدست آورد. مدارک تحصیلی ذکر شده ورود به آموزش عالی را میسر می سازند.

شاخه تحصیلی گیمنازیوم

در شاخه تحصیلی گیمنازیوم آموزش مطالب نظری در بالاترین سطح از اهمیت قرار دارد. این شاخه تحصیلی مناسب کودکان و نوجوانانی است که مطالب نظری را با علاقه و به راحتی فرا می گیرند. مطالب کاربردی از اهمیت کمتری برخوردارند.

راه های موجود پس از دریافت مدرک:

آمادگی برای آموزش عالی عمومی راه تحصیل در مدارس آموزش عالی و دانشگاه ها را هموار می سازد. البته پس از اتمام شاخه تحصیلی گیمنازیوم می توان یک کارآموزی را نیز آغاز کرد. معمولا برای ایتورینت ها این امکان وجود دارد که از طول دوره کارآموزیشان کاسته شود.

دوره عالی گیمنازیوم

Gymnasiale Oberstufe، دوره

ثانویه ۲) – معمولا در سنین بین

۱۶ تا ۱۸ یا ۱۹ سالگی

نوجوانان مشغول به تحصیل در شاخه تحصیلی گیمنازیوم در گیمنازیوم ها یا مدارس دیگر که هر سه شاخه تحصیلی را عرضه می کنند به دوره عالی گیمنازیوم (دوره ثانویه ۲) راه پیدا می کنند. دوره عالی گیمنازیوم ۳ سال پایانی مدرسه را دربرمی گیرد.

مدرسه های مخصوص کودکان و نوجوانان نیازمند حمایت ویژه

بعضی از کودکان که نیازمند حمایت ویژه یا دارای معلولیت هستند می توانند به یکی از انواع مدارس که بیشتر توضیح داده شد بروند. این کودکان با استفاده از برنامه های ویژه موجود در مدرسه مورد حمایت و پشتیبانی قرار می گیرند.

برخی از کودکان دارای محدودیت های

روانی و جسمانی شدید هستند. این

کودکان توانایی رفتن به یک مدرسه

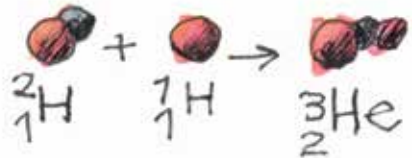
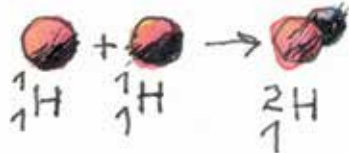
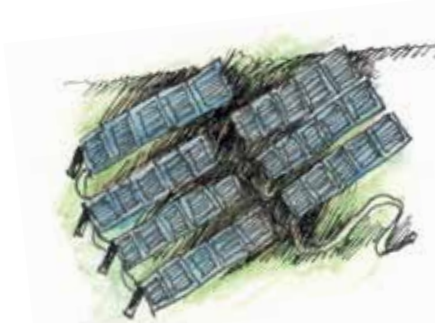
معمولی را ندارند. این اتفاق مثلا موقعی

می افتد که کودکان نمی توانند بشنوند

و یا ببینند. یا هنگامی که یادگیری برای

آنها بسیار دشوار است. برای این دسته از

کودکان مدرسه های بخصوص وجود دارد.

در اینترنت هم می توانید به اطلاعات مورد نیاز در مورد مدرسه دسترسی پیدا کنید. مثلا اینجا مدرسه در آلمان – حالا موضوع را متوجه شدم! دسترسی با استفاده از این لینک:

www.bpb.de/system/files/dokument_pdf/Schule-in-Deutschland-Ansicht-doppelseitig.pdf

این مدرسه ها با نیازهای ویژه این کودکان آشنایی دارند. کلاس ها در این مدارس کوچکتر هستند. و آموزگاران این مدارس آموزش های ویژه دیده اند.

برای کودکان و نوجوانانی که زبان آلمانی را یا خیلی کم و یا اصلا بلد نیستند مدرسه بخصوصی وجود ندارد. برای این دسته از کودکان در مدرسه هایی که بیشتر توضیح داده شد فوق برنامه هایی وجود دارد. اینگونه آنها میتوانند زبان آلمانی را فراگیرند.

روند کاری مدرسه ها

مدرسه مرتبا در مورد آنچه در مدرسه رخ می دهد اطلاع رسانی می کند. این کار معمولا توسط معلم کلاس و طی «شب های والدین» انجام می شود. در شب های والدین همه والدین و معلم کلاس دور هم جمع می شوند. معلم کلاس در مورد رخدادها و موارد بخصوص سال تحصیلی مربوطه گزارش می دهد. همچنین، چنانچه در مورد پیشرفت تحصیلی فرزند خود نگرانید می توانید از معلم کلاس در این باره پرسید.

مهم اینست که: در مدارس آلمان تفاوتی بین دختران و پسران گذاشته نمی شود. دختران و پسران با هم سر کلاس می نشینند. کلاس ورزش و شنا هم معمولا به صورت مختلط برگزار می گردد.

۳ چگونه می توانم فرزندم را پشتیبانی کنم؟

رفتن به پیش دبستانی برای رشد بسیاری از کودکان اهمیت ویژه دارد. رفتن به این مراکز اختیاری است.

اینکه کودکان به یک مرکز مربوط به بخش آموزش پایه بروند یا در خانه از آنها مراقبت بشود هیچ تاثیری بر موارد حقوقی حول موضوع اخذ اقامت ندارد.

مزایای مراقبت از کودکان در یک مرکز عبارتند از:

- جای کودکان خوب و مطمئن است. در طول این زمان والدین می توانند به کارهایشان رسیدگی کرده یا به ادارات مراجعه کنند. آنها می توانند به آموزش زبان آلمانی بپردازند یا سرکار بروند.
- کودکانی که آلمانی نمی دانند می توانند در آنجا زبان آلمانی را فراگیرند.
- کودکان، با کودکان هم سن خود آشنا می شوند. آنها در یک محیط مناسب کودک حضور دارند.

توصیه های گوناگونی در مورد این موضوع وجود دارد که چگونه می توانید فرزند خود را پیش از و یا در طی دوران تحصیل در مدرسه حمایت کنید.

توصیه های پیش از ورود به مدرسه؟

برای کودکان این امکان وجود دارد که پیش از آغاز تحصیل در مدرسه به مراکز مختلف مربوط به بخش (آموزش) پایه (پیش دبستانی) بروند. بخش پایه نخستین مرحله در نظام آموزشی آلمان است.

مراکز روزانه کودکان، مهدکودک ها و کودکانستان ها متعلق به بخش پایه هستند. در این مکان ها به شیوه ای که مناسب کودکان است از آنها مراقبت می شود. آنها فضای لازم برای بازی کردن دارند. آنها تقویت شده و برای رفتن به مدرسه آماده می شوند.

[www.bmfsfj.de/
resource/blob/
120876/aeb4bd50ba
2a811c4d5fb2e0a1a
56ef9/herzlich-
willkommen-in-
unsere-kita-data.pdf](http://www.bmfsfj.de/resource/blob/120876/aeb4bd50ba2a811c4d5fb2e0a1a56ef9/herzlich-willkommen-in-unsere-kita-data.pdf)

کدامیک از انواع مراقبت روزانه از کودکان برای فرزند من مناسب است؟

به عنوان والدین یا سرپرست مهم است که با اهداف و روندهای مرکز مراقبت روزانه از کودکان آشنایی داشته باشید. اینگونه می توانید متوجه شوید که آیا مراقبت روزانه از کودکان برای فرزند و خانواده شما مناسب است یا خیر. در این باره با والدین دیگر هم گفتگو کنید.

در این باره می توانید در اینترنت به مطالب گوناگون دسترسی پیدا کنید. مثلا:

ویدیوهایی در مورد مراقبت روزانه از کودکان در آلمان

برای دستیابی به اطلاعات می توانید به خود مراکز و یا انجمنهای والدین در محل سکونت خود نیز هم مراجعه کنید. حتی اگر به زبان آلمانی مسلط نیستید هم از کارکنان مرکز در این باره بپرسید. حتی اگر به دلایل فرهنگی یا مذهبی احساس اطمینان نمی کنید باز هم سوالات خود را بپرسید.

کودکان ۱ سال به بالا از لحاظ قانونی حق دارند از یک جا برای مراقبت برخوردار شوند. این نکته به همین مضمون در کتاب پنجم از قانون اجتماعی (Sozialgesetzbuch VIII) ذکر شده است. به ماده ۲۴ مراجعه کنید. این مطلب برای کودکان پناه جو هم صدق می کند، حداکثر پس از ترک مرکز پذیرش اولیه پناه جویان.

بدست آوردن یک جا برای مراقبت پیش شرط مراقبت روزانه از کودک است. برای گرفتن جا باید تقاضا کنید. انجام این کار بر حسب محل سکونت بسیار متفاوت است.

این ویدیوها به زبان های آلمانی، انگلیسی، عربی، فارسی/دری، فرانسوی موجود است

www.youtube.com/channel/UCI-0FroO4AoHTp8JLM9EUw0g

کتابچه های حاوی اطلاعات در مورد مراکز مراقبت روزانه کودکان. این کتابچه ها به زبان های آلمانی، انگلیسی، تیگرینیا، عربی، فارسی، فرانسوی موجود است:

چه شاخه تحصیلی برای فرزند من مناسب است؟

این درست است که شاخه تحصیلی گیمنازیوم بیشترین راه های اشتغال را جلوی پای نوجوانان قرار می دهد. ولی مدرک پایان هاوپت شوله و مدرک پایان آموزش متوسطه هم امکانات خوبی را در راستای پیشرفت تحصیلی و شغلی برای شخص مهیا می کنند. بسیاری از واحدهای صنفی ارزش زیادی برای یک کارآموزی کاربردی قایل هستند. برای کارآموزان راه های خوبی برای پیشرفت و ارتقاء یافتن در کار وجود دارد.

برای دستیابی به اطلاعات و مشاوره رایگان به اداره فدرال کار مراجعه کنید.

www.arbeitsagentur.de/bildung

اطلاعات لازم در این باره را از این راه ها خواهید یافت:

- نزد مدیریت محلی واقع در شهرداری (Gemeinde-Verwaltung)
- نزد اداره نوجوانان
- نزد خود مرکز مراقبت روزانه از کودکان

برای دریافت خدمات و برنامه های بخش پایه (پیش دبستانی) معمولا باید هزینه کرد. چنانچه درآمدتان پایین است می توانید از پرداخت هزینه ها معاف شوید. برای این کار لازم است یک تقاضانامه به اداره نوجوانان مربوطه تسلیم کنید. خیلی وقتها جای خالی برای مراقبت از کودکان وجود ندارد. با این حال بازم بر خورداری از یک جا حق شما است.

آموزش و تحصیل مناسب برای کودک شما از بدو ورود او به یک مرکز مراقبت روزانه از کودکان آغاز میگردد. فرزندتان باید در مدرسه احساس خرسندی کند. او باید بتواند درس هایی که داده می شود را به خوبی دنبال کند. همچنین فرزندتان بایست بتواند یک مدرک فارغ التحصیلی مناسب بدست بیاورد.

به همین خاطر حتما با مشارکت فرزندتان در مورد انتخاب شاخه تحصیلی یا مدرسه مقطع بالاتر تصمیم گیری کنید.

فرزندتان را حمایت کنید. ولی او را برای عملکرد بهتر بیش از حد تحت فشار نگذارید. فشار بیش از حد می تواند موجب استرس بشود. و استرس می تواند کودک را بیمار کند.

هنگامی که فرزندم در مدرسه به مشکل برمی خورد چه کاری از دست من برمی آید؟

فرزندم در یادگیری مشکل دارد
در صورت وجود مشکلات در یادگیری آموزگار درس مربوطه مهمترین شخص مرجع است. چنانچه مشکلات یادگیری در چندین درس مختلف وجود دارد به آموزگار (اصلی) کلاس مراجعه کنید. آموزگاران معمولاً با کمال میل به شما مشاوره می دهند. آنها به شما راهنمایی هایی ارایه می کنند: اینگونه می توانید فرزند خود را پشتیبانی کنید. پس بهتر است خجالتی نباشید. حتی اگر به زبان آلمانی مسلط نیستید هم با آموزگاران گفتگو کنید.

شاخه تحصیلی را چه کسی تعیین می کند؟

آموزگاران مدرسه ابتدایی در طی گذراندن سال آخر برای هر کودک یک توصیه مدرسه ابتدایی تنظیم می کنند. در این توصیه آمده که کدامیک از شاخه های تحصیلی برای کودکان مناسبتر است. این توصیه بر اساس نمرات و رفتار کودک برای یادگیری تنظیم می گردد. آموزگاران در مورد توصیه شان با والدین یا سرپرستان کودک گفتگو می کنند.

توصیه آموزگاران در همه ایالت ها لازم الاجرا نیست. شما می توانید خواستار تحصیل فرزندتان در یک شاخه تحصیلی بالاتر بشوید. در این صورت ممکن است گذراندن یک امتحان، حضور در یک جلسه مشاوره و یا حضور آزمایشی سر کلاس درس لازم باشد. این موضوع در ایالت های مختلف متفاوت است.

اطلاعات لازم در این باره را می توانید از خود مدرسه مقطع بالاتر دریافت کنید.

فرزندم از بودن در کلاس یا مدرسه احساس خرسندی نمی کند

در بیشتر مدارس یک بخش به نام مددکاری اجتماعی مدرسه وجود دارد. در این بخش متخصصان تربیتی کار می کنند. این نیروهای متخصص از کودکان و نوجوانان در صورت مواجهه با مشکلات شخصی حمایت می کنند. شما یا فرزندتان می توانید برای گفتگو با متخصصان تربیتی یک وقت قبلی بگیرید. بخش مددکاری اجتماعی مدرسه می تواند حتی در مواردی که مشکل خاصی با آموزگاران وجود داشته باشد نیز کمک کند.

در بسیاری از مدارس آموزگاران مشاور نیز وجود دارد. این آموزگاران در مواردی چون مشکلات عمومی، انتخاب شاخه تحصیلی و انتخاب شغل کمک می کنند.

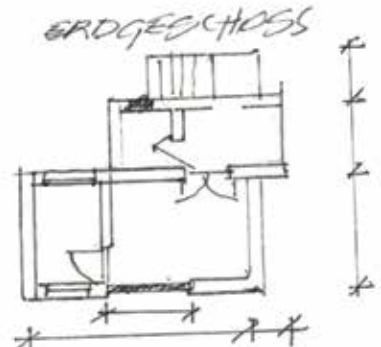
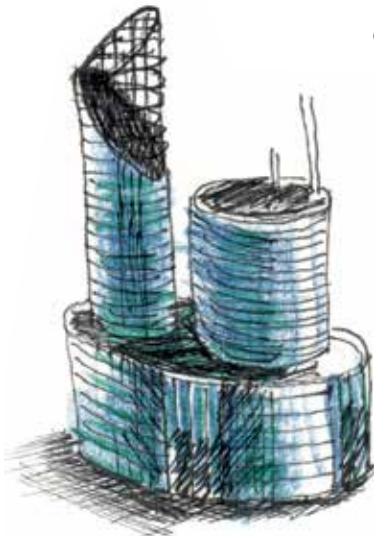
جلسات مشاوره و گفتگو محرمانه هستند. به این معنی که: چیزهایی که مورد بحث و گفتگو قرار گرفته است به دیگران منتقل نمی شود.

شماره تلفن یا آدرس ایمیل اشخاص مرجع را معمولاً از طریق سایت اینترنتی یا دفتر مدرسه دریافت خواهید کرد.

فرزندم تمرکز ندارد، غمگین یا منزوی است. فرزندم زود از کوره در می رود و پرخاشگر است

در چنین مواقعی ممکن است کودک تحت فشار روحی و یا مبتلا به یک بیماری روحی باشد. در این صورت فرزندتان نمی تواند رفتار خود را به صورت کامل تحت کنترل داشته باشد.

معاینه پزشکی لازمه تشخیص یک بیماری روحی است. از پزشک کودکان یا پزشک خانگی وقت ملاقات بگیرید. در مطب پزشک می توانید اطلاعات لازم در مورد روش های درمانی موجود را بدست آورید.

۴ ما در آلمان تازه واردیم

- در بعضی از موارد به کودکان در کلاس عادی خودشان و به منظور تقویت زبان به صورت فوق العاده زبان آموزش داده می شود.

- گاهی هم کلاس های آمادگی ویژه برای این منظور تدارک دیده می شود. در این کلاس ها به کودکان و نوجوانان تازه وارد در ابتدای حضورشان در مدرسه به صورت تمام وقت یا پاره وقت زبان آموزش داده می شود. هدف از این کلاس ها آموزش هرچه سریعتر زبان آلمانی به این دسته از دانش آموزان است.

چگونه می توانم به فرزندم در آغاز تحصیل در مدرسه کمک کنم؟

شما به عنوان والدین یا سرپرست مهمترین شخص در زندگی کودکان هستید. این امر بویژه در مورد کودکانی صدق می کند که مجبور شده اند وطن و محیطی که به آن عادت داشته اند را ترک کنند.

برای کودک خود به بهترین نحو یک فضای امن ایجاد کنید

برای این کار می توان از یک سری آیین ها و رسوم کمک گرفت. قول و قرارهایی که مرتبا با هم می گذارید جزو

کدام کلاس، کدام مدرسه برای فرزندم مناسب است؟

کودکان و نوجوانان تازه وارد معمولا در کلاس هایی متناسب با سن شان جای داده می شوند.

در هنگام انتخاب شاخه تحصیلی و نوع مدرسه، سطح تحصیلی و کلاس های گذرانده شده در کشور مبدا مد نظر قرار می گیرد. گاهی کودکان و نوجوانان به واسطه گریز از وطن خود یا شرایط موجود در کشوری که از آنجا آمده اند برای مدت طولانی از به مدرسه رفتن بازمانده اند. به این موضوع هم توجه می شود. در چنین مواقعی، دانش آموزان بعضا در یک کلاس پایینتر ثبت نام می شوند.

نحوه و روند تعیین سطح در ایالت های مختلف متفاوت است. پیش از پذیرش کودک یا نوجوان، در مدرسه و یا ادارات جلساتی با حضور والدین برگزار می شود.

اغلب لازم است کودکان یا نوجوانان نخست زبان آلمانی را فراگیرند. آنها تنها در این صورت می توانند در کلاس درس حضور فعالانه داشته باشند. برای رسیدن به این هدف هر ایالت و هر مدرسه ای رویه خاص خود را دارد:

راحتترین راه برای رسیدن به این دو هدف بودن با کودکانی است که مدت بیشتری در آلمان زندگی کرده اند. یا کودکانی که اینجا به دنیا آمده اند.

این موارد حساب می شوند. به عنوان مثال: جای نوشیدن روزانه. یا نماز خواندن و دعا کردن. و یا یک آواز. به سن کودکان بستگی دارد.

از برنامه ها و خدمات موجود در مدارس و مراکز مراقبت روزانه از کودکان استفاده کنید

در شب های والدین، روزهای گفتگو با والدین و برنامه ها و جلسات مشاوره در مدرسه ها و کودکانستان ها شرکت کنید. حتی اگر کم آلمانی بلدید یا آلمانی بلد نیستید. این خدمات نقش مهمی در روابط بین آموزگاران، والدین و کودکان ایفا می کنند.

فرزندتان را تشویق کنید در مورد نگرانی هایش و اتفاقاتی که برایش افتاده سخن بگوید. صبورانه به سخنان او گوش فرادهید. حتی اگر گفته هایش را تکرار می کند.

آشنایی با محیط جدید نیز برای رشد کودکان و نوجوانان به همین اندازه مهم است. اینگونه می توانند به نحو مناسبی جای خود را: بین همسایگان، در کلاس و در زمین بازی پیدا کنند.

در بسیاری از مدرسه ها، خدمات مراقبت از دانش آموزان طی ساعات بعدازظهر عرضه می گردد. اینگونه کودکان می توانند تکالیف خود را انجام داده و با هم بازی کنند.

مهمترین پیش شرط برای رسیدن به این هدف اینست که: زبان آلمانی را بلد باشند. و همینطور اینکه با امور و روند زندگی روزمره در آلمان آشنایی پیدا کنند.

در چنین مواقعی به جستجو برای دریافت کمک بپردازید. کمک هایی که به شما عرضه می شود را بپذیرید. دلیلی برای خجالت کشیدن وجود ندارد. برخی از خدمات که به زبان شما عرضه می شود را در اینترنت و با استفاده از این لینک خواهید یافت:

<https://mimi-gegen-gewalt.info-data.info/>

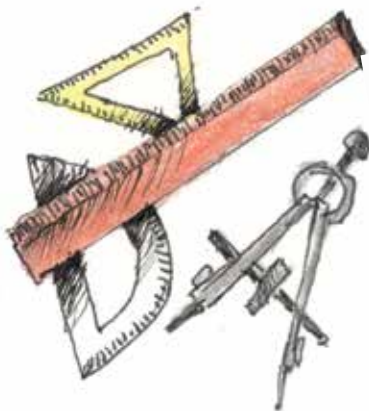
شرایط سکونت هم می تواند سخت باشد. زندگی در اقامتگاه های جمعی و یا مراکز پذیرش پناه جویان خیلی وقتها طاقت فرسا است. اعضای خانواده مجبورند زمان زیادی را در یک فضای بسیار محدود با هم بگذرانند. این موضوع می تواند موجب ایجاد تنش در روابط همسری و در بین اعضای خانواده بشود.

به علاوه مدرسه ها مجموعه های کاری هم عرضه می کنند. به این مجموعه ها AG (Arbeits-Gemeinschaft) گفته می شود. این مجموعه ها معمولا تشکیل شده اند از برنامه های هفتگی برای فعالیت های جمعی. مثلا: آواز خواندن در گروه کر، تئاتر بازی کردن، ورزش. و یا نقاشی کشیدن و کاردستی درست کردن. این برنامه ها خارج از ساعات درسی برگزار می شوند و شرکت در آنها اختیاری است. امکان حضور فرزندان در این برنامه ها را فراهم آورید.

چگونه با مشکلات موجود در خانواده برخورد کنم؟

مشکلات در هر خانواده ای وجود دارد. مشکلات بویژه در شرایط سخت است که بروز می کنند. مثلا:

- هنگامی که کسی بیکار است
- هنگامی که پول کمی موجود است
- هنگامی که مشکلاتی در روابط همسری وجود دارد.

چگونه از بروز تنش جلوگیری کنم؟

- یک برنامه روزانه دارای زمان های معین برای زندگی، بازی کردن، خوردن و خوابیدن تنظیم کنید.
- یک برنامه هفتگی تنظیم کنید.
- برنامه را جایی نصب کنید که در دید همه باشد.
- به این نکته توجه کنید که فرزندانتان از برنامه های مناسب سن شان در تلویزیون، اینترنت و یا شبکه های مجازی استفاده کنند.

برای فرزندتان یک چشم انداز به تصویر بکشید

منظور از چشم انداز نگاه رو به جلو است. به این معنی که:

- فرزندم از آینده چه انتظاری دارد؟
- فرزندم چه خواسته ها و چه نیازهایی دارد؟

مرتبا در جمع خانواده در مورد این پرسش ها گفتگو کنید. کودک را جدی بگیرید. در مورد علایق شغلی فرزندان هم به موقع با او گفتگو کنید. وقتی فرزندان دارای یک هدف باشد یادگیری برای او راحتتر و موفقیت آمیزتر خواهد بود.

همواره به کارهایی که کودکان خوب از پس آنها بر می آید بنگرید. برای انجام این کارها او را تحسین کنید.

و همواره یادتان باشد: کودکان به یادگیری علاقه دارند. کودکان موفق شدن را دوست دارند. کودکان می خواهند والدینشان را خوشنود کرده و باعث افتخار آنها باشند!

۵ خدمات مشاوره برگزیده

در باره موضوع مدرسه و کارآموزی

شبکه سراسری والدین زیرمجموعه سازمان آموزش و مشارکت مهاجران (bbt)

سازمان bbt به اطلاع رسانی چندزبانه به والدین در مورد موضوعات مربوط به حوزه مراکز مراقبت روزانه از کودکان، مدرسه و آموزش میپردازد. مشاوره اینترنتی به زبانهای گوناگون نیز امکان پذیر است.

<https://planet-beruf.de/schuelerinnen>

www.kebik.de

مشاوره شغلی اداره کار

مشاوران شغلی اداره کار به نظام آموزشی در ایالت های مربوطه تسلط دارند. آنها در این مورد مشاوره می دهند که چگونه می توان به یک مدرک تحصیلی دیگر دست یافت. آنها همچنین می توانند در مورد راه های موجود برای انجام یک کارآموزی دوگانه یا مدرسه ای مشاوره بدهند.

اینجا می توانید برای یک جلسه مشاوره حضوری در محل اداره وقت قبلی بگیرید: شماره تلفن: ۰۸۰۰۴۵۵۵۵۰۰ (تماس رایگان)

پرتال اطلاعاتی اینترنتی در مورد جهت یابی شغلی و انتخاب شغل، عرضه شده از سوی اراده فدرال کار در این وبگاه اطلاعات روشنی در باره شغل هایی که وجود دارند عرضه شده است. اینجا همچنین می توانید ببینید چه شغلی برای خودتان یا فرزندتان مناسب است.

برای نوجوانان:

<https://planet-beruf.de/schuelerinnen>

برای والدین و سرپرستان:

<https://planet-beruf.de/eltern-und-erziehungsberechtigte>

در باره موضوع کمک های مالی

بسته آموزش و مشارکت

خانواده هایی که درآمد کمی دارند می توانند برای دریافت پشتیبانی مالی از بسته آموزش و مشارکت تقاضا کنند.

پولی که درخواست می‌شود می‌تواند از جمله صرف موارد زیر بشود:

- اردوهای مدرسه
- نیازهای تحصیلی
- هزینه‌های آمد و شد
- نهار

این مراکز در موارد زیر کمک می‌کنند:

- مشکلات یادگیری و یا تمرکز
- ترس از امتحانات
- مشکلات با آموزگاران
- مشکلات در کلاس (مثلا با همشاگردیها و غیره)

برای دریافت اطلاعات در مورد کمک هزینه‌ها و اشخاص مرجع مربوطه در محل به «پرتال خانواده» تهیه شده توسط وزارت فدرال خانواده، سالمندان، زنان و نوجوانان مراجعه کنید:

<https://familienportal.de/familienportal/familienleistungen/bildung-und-teilhabe>

این مراکز هم به دانش‌آموزان و هم به والدین و سرپرستان مشاوره می‌دهند.

مشاوره رایگان و مشمول قانون الزام به رازداری است. به این معنی که: مشاوران اجازه ندارند در مورد موضوعی که در جلسه مشاوره عنوان شده با دیگران گفتگو کنند.

اشخاص مرجع را در بخش مدیریت شهری (Stadt-Verwaltung) و یا در اداره شورای ناحیه (Landrats-Amt) واقع در شهرستان یا روستای محل سکونت خود خواهید یافت.

تماس مستقیم با این مراکز ممکن است، یعنی نیازی به مطلع کردن مدرسه نیست.

فهرستی از مراکز مشاوره روانشناختی مدرسه موجود در آلمان را اینجا خواهید یافت: www.schulpsychologie.de

در باره موضوع مشاوره روانشناختی

مراکز مشاوره روانشناختی مدرسه

در صورت بروز مشکلات در مدرسه می‌توانید از مراکز مشاوره روانشناختی مدرسه هم کمک بگیرید.

امکان مشاوره از طریق ایمیل هم وجود دارد.

مدرسه و آموزش در آلمان

این راهنما محتوی اطلاعاتی در زمینه موضوع مدرسه و آموزش در آلمان است. خواسته ما اطلاع رسانی به سرپرستان مهاجر، پناه جو و تازه وارد است.

سفارش بروشورها و یا استفاده از نسخه های اینترنتی برای گوشی هوشمند و رایانه در صفحه اینترنتی ما امکان پذیر است: www.bildung-und-schule.info و www.mimi-gegen-gewalt.de

این راهنما در چهارچوب پروژه « می می - پیشگیری از خشونت با مهاجران » تهیه شده و به چندین زبان در دسترس است.

Das Kooperationsnetzwerk:

LANDKREIS

اعطای راهنما از جانب:

Diese Broschüre wird gefördert durch:

Die Beauftragte der Bundesregierung für Migration, Flüchtlinge und Integration